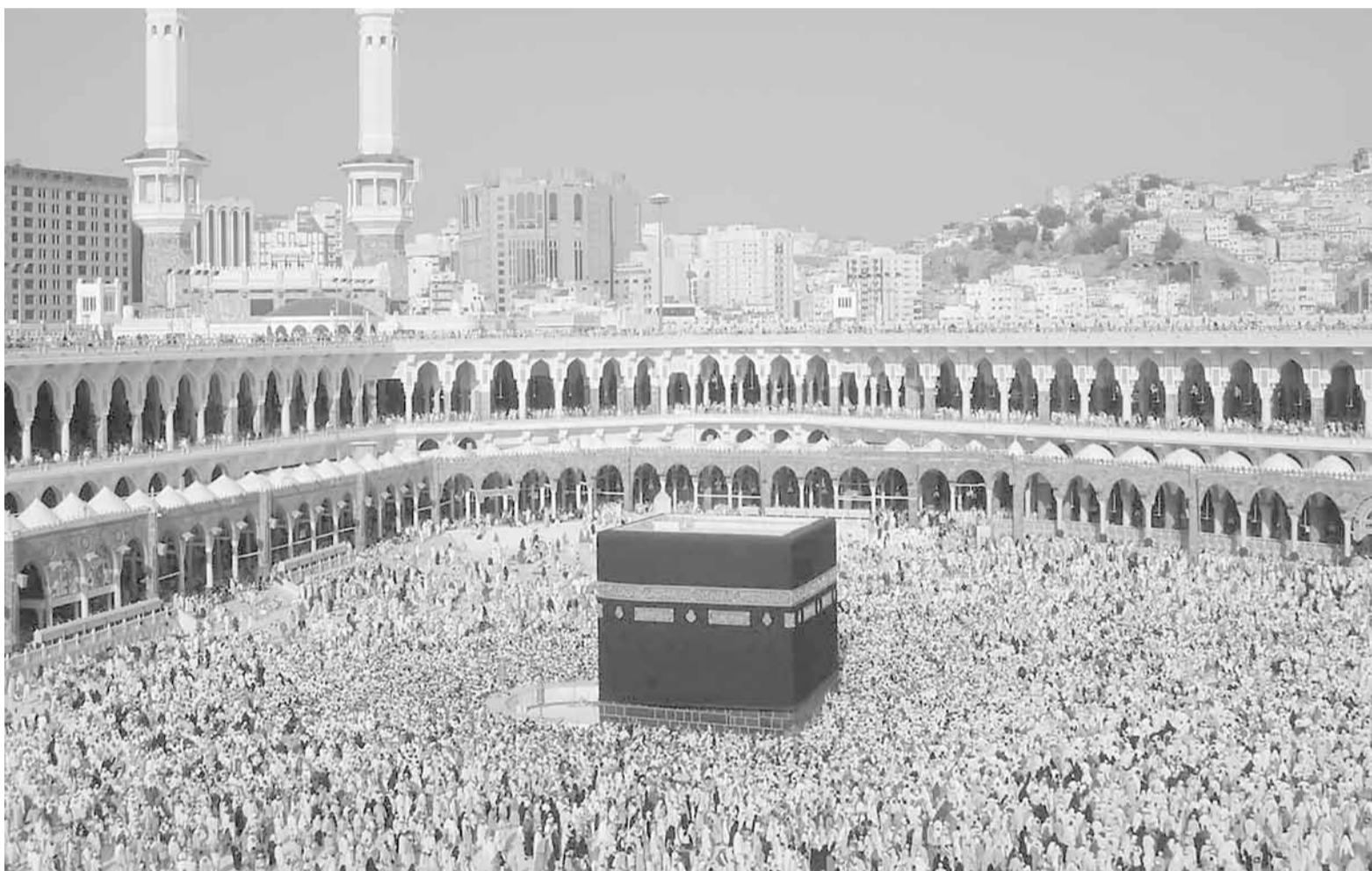

Гъяж 2015

«Ас-салам» газатдин редакцияийъ гъяждин гъякънаан сюгъбат гъабхъну. Думу сюгъбатнаъ Дагъустандин хадж-центрин руководитель Агъмад-гъяжи Гъябибов ва гъяждихъди аьлакьалу ляхнар кIулиз адагъурайи муфтийин кюмекчи Мугъяммад Гъяжиев ишти-рак гъахъну.

КIваин дапIну кундуки, гъаму йисан Дагъустандиз 6200 квота тувна, улихъ йисантIан 200 квота артухъ. Хъа вари Урусиятдиз 2015-пи йисан тувнайи квотийир 16400 ву. Гъяждиз гъягърударин сабпи рейс 6 сентябри ккебгъди ва гъадму вазлин аьхири къяляхъра гъиди.

Сабпи нубатнаъ Дагъустандин хадж-центрин руководителкан, улубкъурайи гъяждихъна фицдар гъязурлугвалар аш, ктибгуб кун гъапIнийча.

Агъмад гъяжийи, гъелелиг сабан вари квотийир ацIнадар, гъацI вуйиган гъяждиз гъягъюз ният айи ксарихъан чпин доку-ментар гъязур апIуз шулу, гъапну.

- Документар къабул апIру вахт 15-пи августдизкъан давам дапIна. Гъяждиз гъягъюз ккунидари гъязур дапIну ккуну документар гъамрар ву: заграниспорт (10-йисандинуб) пластиковой вкладьш гъяди, шубуб фотокарточка 3x4, урус паспортдин копия. Гъаму документар ва пулра хъади учухъна гъаму адресназ

дуфну ккунду: кюче Захарочкина, 49. Му кючейий къюб турфирма а – «Марва-Тур» ва «Караван Тревел», шубубпи фирма – «Равза-Тур» гъаму адреснаъ: «Сальва» кIуру банкетный зал, 2-пи этаж, Мягъячгъалайин кIулин мистан багахъ, – хабар тувну Агъмад-гъяжийи.

Дугъу гъацIра гъаму йигъаз улупнайи гъяждиз гъягъюз къиматарра ачмиш гъапIну: тьлукъ вуйи программийлан асиллу вуди, \$2900-рилан \$3800-инакъаз. «Марва-Тур» фирмайин: «Иорданияйин вуйи рейс» – \$2900; программа «Минимум» – \$3100; «Эконом» – \$3450; «Стандарт» – \$3700; «Стандарт плюс» – \$3800; «Люкс» – \$5900.

» 4

Нумрайиъ:

маш 3

БицIи гъулаъ ахъю шадвал

маш 5

Мусурман дарударин накъ-вар

маш 6

Фарз гъудгъиз ахъю фикир тув

Шейх Мугъяммад ар-Ругъужи

Шейх Мугъяммад машгъур аьлим, ахъю сабур хъайир, гъарсар касдиз гъюрмат апIуз чалишмиш шлур вуди гъахъну.

Мугъяммад илимлу шейх Абдуррягъмандин хизандиъ бабкан гъахъну. Дугъан адаш шейх Гъясанра аьлим кас вуйи. Халкъди дуруриз «шейхар» кIури гъюрматнан лакIам тувна, гъадму месэлайи кIураки, дурарин абйир заан илимлу ксар вуди гъахъну. Абдуррягъман абайин аба Агъул мягъялин Дулдугъ кIуру гъул'ан удучIвну гъафидар ву кIури, хабар тувну. Ав, аьлимарин сихлиъ илмин аьгъювалар ва дидин берекет абайихъан веледихъна гъябгъюри

гъабхъну. Думу изин бисувалин шубуб фаркъвал а, саб кIуруб – абайин илмин дережа балинтIан заан вуйиб хъуз мумкин ву, къюб кIуруб – дурарин илмин дережа барабар хъуз мумкинвал а, шубуб кIуруб – балин илмин дережа абинтIан заан хъуз мумкинвал а. Аллагъу Тааълайиз, дурарикан шлин илмин дережа заан вуш, ужуйи аьгъя, хъа Аллагъу Тааълайи дурариз «БатIин» илмин аьгъюваларра тувну. Дурариланмина гъахъи сабпи караматар гъийин йигъанра халкъдин мелзнийн лихури ими. Шейх Гъясан 1932-пи йисан Советари кулак дапIну дустагъ апIуру, Сибириз алдауру. Думу гъадушваъ кечмиш гъахъну. Шейх Мугъяммадра чан адаштIан улихъ Аллагъу Та-

аьлайн рягъматдиз гъягъюру. 1932-пи йисазкъан гъулан жямаятдин улихъ шейх Гъясну имамвал апIури гъахъну. Дугъан къяляхъ Гъалимбаи халуийи имамвал гъапIну, дугъан къяляхъ гъадгъан бай Зейд халуийи.

Магъа шейх Мугъяммаддихъди аьлакьалу сякъюдар гъикаятар:

1. Гъяйтагъ мягъялин ВарситI гъул'ан сар кас гъяждиз душнади шул. Мугъан гъулаз къяляхъ хъадакнугъягъюз пулин дакъатар ккудукIур. Маккайин имамди дугъаз кIуру: «Гъар жвумийин гъудгъниъ сар дагъустанлу кас шулу, ликарийн шаламар алир, ари гъадгъу увуз кюмек апIиди.

» 5

Рамазандин ваз ккебгъру ва ккудукру йигъар

Ухъуз аьгъюганси, Рамазандин ваз ккебгъру ва ккудукру йигъарин гъякънаан гизаф улхувалар шулу. Гъаци вуйиган, гъаму йисан думу ляхин тамам апру хусуси Комиссия дюзмиш гъапнийи. Думу ксари цци мусурмарин арайиъ му суалнан гъякънаан сабвал хъпан бадали гизаф зегъмет гъизигну. Кцулиз гъубху ляхниз лигну, РД-йин муфтийгди дурариз пешкеш вуди гъаму йисан гъягъдиз гъягъюз путевкир тувну.

Дупну ккундуки, Комиссияи 8 вазлин арайиъ му суалнан гъякънаан гизаф ляхин гъапну. Жара гъюкуматариз гъягъюри, душваъ айи адлу аьлимарихъди гюрюшмиш шули, дурари гъабхурайи ляхниз дикъат фикир туври гъахъну. Ари гъаму жюрейинди му ксари, цци Рамазандин ваз ккудукру, машквар йигъ Дагъустандиъ варидари сагиди къаршуламиш апру метлеб ади, гизаф зегъмет гъизигну.

Гелинбатандиъ аьлимарин мажлис

22-пи июли Табасаран райондин Гелинбатан гъулаъ мажлис кцули гъубшну. Думу мажлис ачмиш апрури, гъулан имам Заман-гъяжи Аьшурбековди дуфнайи хялариз, гъуландариз мициб мажлисдиъ иштирак хъпан ахю вуйи чухсагъул къайд гъапну. Мажлис кцули гъабхурайи Дербент шагърин сабунуб мистан имам Къурбан-гъяжийи веледариз гъякьлу тербия тувбакан, дурариз бициди имидитан диндикан хабар тувну ккуниваликан ктибтну.

Гъацира Дербент шагърин сабунуб мистан имам Мягъмуд-гъяжи Пириевди Исламдиъ гъардашвал фици дубхъну ккундуш, фици кцулиз адабгъну ккундуш, хабар тувну. РД-йин Муфтиядин Кафари Дагъустандиъ айи вакил Магъди-гъяжи Абидовди шариътиз гъаршу вуйи саспи чцуру аьдатар дирчну ккуниваликан, дурарихъан ярхла духъну ккуниваликан хабар тувну. Мажлисдин аххиреъ Магъди-гъяжийи уч духънайидарин суалариз жавабар тувну.

РД-йин аьлимарин мажлис

26-пи июли РД-йин Муфтиядиъ аьлимарин мажлис кцули гъубшну. Му серенжемдиъ аьлимар гъудгнин вахтарикан гъулхну. Мажлис ачмиш апрури, РД-йин муфтийин сарпи заместитель Аьгмад-гъяжи Кахаевди мицдар мажлисариеъ уч хъували мусурмарин арайиъ аьлакьйир ижми апрури, гъапну. Гъудгнин вахтар тьяйин апру Комиссияйин руководитель Мугъяммад-гъяжи

Мугъяммадовди думу ляхнин гъякънаан гъийин йигъаз дубхнайи ляхникан ктибтну. Мажлисдиъ иштирак шулайи имбу аьлимарира гъудгнин вахт фици тьяйин апруруш ва думу ляхниеъ варидари фици сагиди ляхин дубхну ккундуш, ктибтну. Мажлисдин аххиреъ вари аьлимари, мусурмарин суалар тамам апру мицдар мажлисар аргухъси кцулиз адабгъну ккунду, гъапну.

Къурамугъяммад-гъяжи киванн апрури

Гъюрматлу гъардшар ва чйир! Миржид йис улихъ, 26-пи июли 2007-пи йисан, теракт дапну, ихъ арайиан адлу аьлим Къурамугъяммад-гъяжи Рамазанов гъушну. Ихъ Пайгъам-

ккъаълан гъадрауб. Гъит Аллагъу Тааьлайи ухъуз дугъу гъибту илмикан ахю мянфяаьт ктабгъуз кюмек туври.

барин ﷺ гъядисдиз асас духъну, аьлим кас кечмиш хъувал вари аьлам кечмиш хъувалик мисал ву, дупна. Къурамугъяммад-гъяжи ихъ арайиан гъягъювали мусурман уммайиз лап ахю хажалат тувну. Му кас ихъ арайиан гъушган гъабхъи зарар гъисаб апруз шлуб дар. Дугъу гъабхру ляхин, дугъу тувру дарсар, вьяаъ-насигъят... Анжагъ думу ихъ арайиан гъушиган аьгъю гъабхъунхъуз, фицир кас ухъхъан гъушнуш. Мусурмарин юквариеъ думу кас гъаргандиз гъузур. Дугъу гъидиклу китабар, дугъан вьяаъ-насигъят кайи дискар вари ихъ хилариеъ а. Ккун апрурача, ихъ газат урхрудари чпин дюьйиреъ му аьлим кас ккъаълан гъадрауб. Гъит Аллагъу Тааьлайи ухъуз дугъу гъибту илмикан ахю мянфяаьт ктабгъуз кюмек туври.

Цанитил гъулаъ цийи мист

Июлин аххиреъ Табасаран райондин Цанитил гъулаъ таза мист апруз хъюгъну. Гъуландар, аххюр-бицир дарпиди, му шадлу, Аллагъу Тааьла рази шулу ляхниз вари удучивну. Дупну ккундуки, мист Аллагъу Тааьлайин хал ву, ва думу ляхниеъ гъарсар кас иштирак духъну ккунду. Хъа Цанитил гъул думу ляхниеъ, машаАллагъ, лап зирекди иштирак гъахъну. Гъит Аллагъу Тааьлайи, чпи Аллагъ ﷻ бадали ккебгънайи ляхниеъ дурариз хъуркьувалар туври, гъит ду-

рарикан гъарури гъапну кюмек Аллагъу Тааьлайи гизаф ражари аргухъ дапну, савабар туври. Хъа учусана кцуруш, гъюру нумрариеъ цийиди тикмиш апрурайи мисткан яркьуди хабар тувуз чалишмиш хъидича.

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета муфтий РД
Ахмад- хаджи АБДУЛАЕВ

Заместитель муфтия РД
Махди- хаджи МУТАИЛОВ

Главный редактор
Азиз МИЧИГИШЕВ

Редактор
Ансар РАМАЗАНОВ

Канонический редактор
Мухаммад- Рамазан РАДЖАБОВ

Корректор
Шарафудин ДАШДЕМИРОВ

Дизайн, вёрстка
Мухаммад МУСАЕВ
Иса ОМАРОВ

Менеджер
Мухаммад ХИРЯСУЛАЕВ
Абдулсабир АХМЕДОВ

При перепечатке ссылка обязательна.
Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».
Газета зарегистрирована Федеральной

службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.
Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 77-42079 от 24 сентября 2010 г.
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Тираж 2. 100 экз.
Сдано в печать 2 августа 2015 г. в 15:00

Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала, ул. Аскерханова 13а.

Телефоны:
Редакция: (8722) 51-85-22.
Подписка и доставка по г. Махачкале: 914-222.
по Республике Дагестан: 8-988-699-28-24.

E-mail: info@assalam.ru; www.assalam.ru

Бици гъулаъ ахю шадвал

Гъарсар касдиз ватан саб ву,
Бализ багъри дадаси чан.
Йиз жан нефес ув'инди ву,
Багъри макан, Табасаран.

Наан узу кунивалкан
Гаф гъапишра, вуйиз увкан.
Ув'инди ву йиз рюг уткан,
Йиз ашкъ, гъевес, Табасаран.

Хуш вузус сес яв гъярарин,
Гъарсаб кюкю яв хъарарин,
Жакъвлин мукъмар, ув'ин гъайран
Вуди, к'урай, Табасаран.

Мюгъкам вуяв дуствалин гъяд,
Мерд кас хуш хъалижв вуяв к'ван.
Уву вува йиз бахтнан хъад,
К'куни ватан, Табасаран.

Гъар жюре кюк'урихъди
Дабалнайи багъ авадан,
Хъана уву гюрчег хъибди,
Йиз бахтавар, Табасаран.

Гъажирамазан Аликберов

Ав, гъаму ширъи дупнайиганси, Табасаран ихъ бахтнан хъад, багъ авадан, гюрчег йишв ву. Гъар ражари жвуван багъри ватандизди уч'лган, дидин утканвалиин юк'лв гъайран шулу. Гъит хъанара гюрчег ибшриву, багъри Табасаран. Му утканвалар гъаркъган, юк'лв шад дархъиди гъубзурдар, хъа мурарихъна сабси Табасарандиъ саб шадлу ляхин, хабар гъабхъиган, хъанара рази шулу. Гъи му макъалайиъ узус Табасаран райондин бици гъуларикан сабунубдиъ тикмиш ап'уз хъюгънайи мисткан мялумат тувуз ккундузуз. Думу гъула ву Уьргюнягъ. Бици гъул вуди хъпаз лигну, дидкан, белки, саспидариз сабси ражари ебхъурашул. Гъаци вуйиган, му гъулкан, гъаври шлуганси, хабар тувдихъа.

Уьргюнягъ Жулжгъарин сельсоветдиз дахил шулайиб ву ва биналамишра

дубхъна, Жулжагъ гъулак кабсн. Узу му йиз багъри гъулаз гъушган, саспидари к'ури шуйи: «Уву фукъан вушра ихъ райондин жара гъуларикан мялумат туври шулва, ари саб ражарикъан ихъ гъулкан гъаз бик'урдарва?!» Гъулардин му гафари йиз к'вак лап гъисс кипуйи. Му йиз багъри гъулкан, газат урхрудар ашкълу шлуганси, фу бик'уйк'ан к'ури, фикрарик шуйза.

Магъа машквар йигъан узу жвуван абйир-бабар, гъулардин гирами машкврахъди тебрик ап'уз гъушган, дурари йиз юк'лв лап шад гъап'ну. «Ихъ гъулаъ саб бици мист тикмиш ап'уз ккундузуз», - хабар туву гъулардин. Му гафар гъеерхъган, йиз шадвалин къадар адайи. Гъаз гъапиш, му гъулаъ улихъдин вахтарира мист ади гъабхъну. Думу мистан кюб тереф цалар гъамусра хъими. Гъуларан яшлу ксарихъан дидин тарихдикан гъерхунза, дурариз, думу мистаъ гъудган ап'ури, к'ваинди дар. Му ляхни думу мист ихъ райондин кюгъне мистарикан вуйиб шагъидвал ап'ура. Гъуларан жямаят гъадму вахтарихъанмина

Йирси мистан цалар

саб гъулак мисал ву пузра шулу. Мурарин жямаятлугъдин арайиъ шлу ляхнар-капар, хайир-шеирар вари

ап'увалиъ саб бицидикъана кюмек гъап'у кас шадлу ксарикан ву.

Пайгъамбари ﷺ Меккайин Мединайиз гъижра гъап'ган, дугъу сабпи нубатна мист тикмиш ап'уз хъюгъну. Яни чаз хал ап'увалихъ гъахъундар. Гъаз? Гъаз гъапиш мист, вари уч духъну, гъудган ап'ру йишв ву, мист гъардаш'валин гъялкъйир ижми ап'ру йишв ву. Гъаци вуйиган Пайгъамбари ﷺ думу ляхниз асас фикир туври гъахъну.

Гъиямат йигъан Аллагу Тааьлайи инсанариз пиди: «Я йиз гъуншйир, за йихъай!» Инсанари, мюгътал духъну, гъерхди: «Я Аллагу, Увузра гъуншйир авуз?» Аллагу Тааьлайи жаваб тувди: «Ав, мистар тикмиш ап'ури гъахъидар гъуншйир вуйиз». Ари гъаци думу ксар, гъисабсуал адарди, женнетдиз гъиди, гъаз гъапиш думу Аллагудин ﷺ хал ву, ва Аллагу

Тааьлайи мистар тикмиш гъап'дар Чан гъуншйирди дерккна.

Улихъ вахтари саб гъулаъ мист ап'ура, шид зигура, гъяд илипура к'ури гъе-ебхъган, райондин варит'анна ярхла гъуларанра кмиди кюмекназ гъягъюри, гъарури чакъан шлу кюмек ап'ури гъахъну. Гъаз? Гъаз гъапиш дурариз, му ляхнар Аллагу Тааьла бадали ап'ури гъахъиш, дидин фициб саваб аш, агъайи, дидиз ахю фикир тувуйи.

Хъа гъамус ихъ ватанагълийиризра пуз ккундузуз: му гъул бициб ву, ва эгер ухъу гъарури саб бицидикъан шли пулиинди, шли ляхин ап'биинди кюмек гъапиш, гъуларан жямаятдиз чпи Аллагу Тааьла бадали ап'урайи ляхниъ ахю кюмек шуйи. Ав, думу Аллагудин ﷺ хал ву, гъаци вуйиган, ухъкан шлик'а кюмек гъап'ундар к'ури, думу ккудудубк'иди гъибтидар. Хъа эгер ухъу кюмек гъапиш, думу Гъиямат йигъан ухъуз сирин ву, ухъуз ахю далда ву ва, белки, гъадму ихъ ужублан ляхин сеbeb дубхъну, Аллагу Тааьлайи ихъ гунгъарин афв ап'ур. Шлиз чан терефнаан тикмиш ап'урайи Аллагу Тааьлайин хулаз кюмек ап'уз ккундуш, гъит гъаму номериз зенг ап'ри: **89604111953**.

Ансар Рамазанов

ГЪЯЖ 2015

1 « Агъмад-гъяжийи гъаму чав ктуху вари программийригъ гъяжди айидариз йигъан къюб ражари ипӀруб ва дурар айи гостиницайихъан зияратариз пулсузди автобусар тувра гъапну.

Чан нубатнаъ Мугъяммад Гъяжиевди, Дагъустандин Муфтият гъяждихъна фици гъязур шулаш, ктибтну.

– Аьхиримжи вахтари РД-ийн Муфтиятди гъамциб къайда дебккна: гъяждиз сабни нубатнаъ анжагъ сабни ражари гъягърудар гъауб. Гъаму йисанра гъаци апӀуз ният айи, амма доллар за хъпахъди аьлакълалу вуди улихънара гъяждиз гъушдариз гъягъюз мумкинвал тувна, гъаз гъапиш квотийир ацӀнадар. Дагъустандин Муфтиятди гъяждиз гъягърудариз шубуб фирма улупура: «Марва-Тур», «Караван Тревел», «Равза-Тур».

Аьхиримжи йисари му компаниярин вари рази ву. Сауд Аравияйира гъаму шубуб фирма имбу Дагъустандин фирмийригъ варитланна заанди дерккна, – гъапну муфтийин кюмекчийи. Мугъяммад-гъяжийи давам гъапну: «Аьхиримжи вахтари Дагъустанди гъацдар фирмийир а, дурари 100 агъзур манатдихъ хадж-тур айич, кӀура. Дупну ккундуки, думу ляхин апӀуз шлуб дар».

«Мисал вуди кӀархъаки, улихъ йисан Йорданияйи ич компанияйин тахсир дарди рейс дебккну. Ари гъяждиз душнайидар саб читинвалра адарди къяляхъ гъюбан бадали 70 агъзур доллар тувунча. Хъа эгер учву лап ужужи хадж-турар гъадагъиш, гъамцдар дюшюшар гъахьган, учвуз кюмек апӀрудар хъидар. Саб гафнинди, 100 агъзур манат анжагъ самолетдигъди гъягъюзтӀан дар, хъа душваъ гъяжйириз сарун фуклара туврадар: я ипӀруб, я дахъру йишв, ясана медицинайин игътияжар гъуркӀувал (медобслуживание) адар», – гъапну муфтийин кюмекчийи.

Мухаммад-гъяжийи Дагъустандин Муфтиятди вари турфирмийирикан хадж-турин къиматназ ипӀуб-убхърубра дахил шлуганси апӀуб ккун апӀура, гъапну. «Узу магъа улихънаси Сауд Аравияйиан гъафунза. Аьдати кафейи саб ражари лисун апӀуз 50 реал гъябгъюру, ихъ пулинди 700 манат. Хъа эгер турфирмийири гостиницайихъан зияратарихъна пулсузди автобусарра тувурдарш, инсанарин таксийриз гизаф пулар гъягъюру. Гъаз гъапиш гъяждин вахтна таксистари къиматар лап за апӀуру. Му дюшюшди вари самолетдиз уву туву къиматсиб гъадушваъ таксийриз тувдива. Гъаци вуйиган, учу ихъ мусурмнар из ухъу якъинди таниш вуйи фирмийирихъди гъяж тамам апӀуб ккун апӀурача».

Гъяждиз гъязур хъувал

– Гъяждиз гъягърудар гъязур апӀувализ – Гъяждиз гъягърудар гъязур апӀувализ учу дикъат фикир тувурча. Саб кӀуруб, гъуларин, районарин имамари гъяждиз гъягърудариз фарзарикан чпин гъулаъ, районди ктибтуру.

Къюбпи этапди вари группийрин собрание шулу Мягъачъгала шагъригъ. Мушваъ дурарин рейсдин ва группийин руковидетелар ктагъуру. Къабайин макет ишлетмиш апӀури, учу дурариз, Къабайилан фици илдицури духъну ккундуш, ктибтури шулча.

Шубубпи этап Сауд Аравияйи шулу. Гъар йигъан группийин руковидетели ва консультант-аьлимди хъитӀирхандин гъудгнин къяляхъ гъяжди айидариз лекцийи урхуру ва дурарин суалариз жавабар тувру. Гъацира учу дурариз варидариз «Жикъиди гъяждикан» кӀуру китабар, гъяж фици тамам дапӀну ккундуш дикъинайи дискар тувурча, – хабар тувну Мугъяммад-гъяжийи.

Гъяждин вахтна алахъру читинвалар

– Гъяждин вахтна турфирмийириз ва ихъ гъяжйириз фицдар читинвалар алахъуру?

Му суалназ сарпирди жаваб Дагъустандин хадж-центрин руковидетел Агъмад-гъяжи Гъябировди туву.

– Компанияйин варитланна асас метлеб – гъадушваз гъушган гъяжйир дудругбан бадали дурарин ул алди

гъибтуб ву. Хъа эгер дурар рякълан улдугиш, дурариз бейджикар а, ва гъадушвак гъудургу касдиз герек вуйиб вари дикъина: руковидетелин телефондин номер, Дагъустандин хадж-миссийин адрес ва гъ.ж.

Учу ихъ гъяжйириз кӀури шулча: эгер учву гъудургиш, дестейихъан къяляхъ гъахъиш, фунур вушра полицейский-дихъна илтиклну, «Россия, Дагъустан» гафар йипай, хъа дурарисана учуз хабар дебккур. Думутланна гъайри, учу ихъ Дагъустандин вуйи вари гъяжйириз саб форма туври шулча, дурариз чиб-чпи, наан ашра, аьгъю хъпан бадали.

Хъа варитлан асас месела – саб дестейи айидар вари чпин руковидетелихъ хъпехъуб ву. Гъадму касди фици кӀуруш, гъадму тамам апӀуб.

– Гъацира гъар йисан учуз алахъру саб читинваликан дарпиди гъибтуб шулдар, думу «дишагълийири суал» ву. Думу читинвал алахъбан себебра гъадму вуки, дурариз чпи палтарикан шлу вахт ккебгърайибдикан хабар тувуз нач хъувалиан. Му месела ухъу лап дикъат тувну ккуниб ву. Гъаз гъапиш, эгер дурар палтарикан духънаш, дурарихъан Тавафуль-ифада апӀуз шулдар, хъа думу дарапӀди гъибтиш, гъяж гъисаб дар. Гъаци вуйиган, думу дюшюшар вахт ккимиди аьгъяди ккунидар ву.

Улхъан йисан гъамциб дюшюш гъабхъну. Дишагълийи чаз начди вуйивалиан думу ляхникан саризра хабар тувруди гъибтну. Хъа думу къяляхъ гъафиган, дугъаз тӀаваф дарапӀди гъяж кам шулдарив гъапну. Дугъу тӀаваф гъапӀну, амма палтарикан духънайи вахтна, хъа дици хай шулдар. Хъа гъамус дугъу ясана хъанара гъяж тамам дапӀну ккунду, ясана журум вуди саб деве тувну ккунду. Аьгъдурвал гъамциб ву. Эгер дугъу вахтнинди гъаму ляхникан хабар тувнийиш, му дюшюшди фу дапӀну ккундуш, учу думу гъавригъ тӀауйча.

– Саспи аьзарлу ксарра гъяждиз гъягъюру. Думу суал фици тамам апӀурчва?

– Аьзарлу ксар гъяждиз дурушуб ккун апӀури шулча. Магъа улхъан йисан сакъюдар психически аьзарлуйир гъяждиз дуфнайи. Дурариз гъяж апӀуб

фарз дар, амма багахълуйири гъаз-вуш, фужка хътарди, дурар гъаьру. Дицир касдихъди гъарган фужка духъну ккунду. Эгер хътарш, гъаму 40 касдигъна вуйи сар руковидетел гъарган гъадгъахъди духъну ккунду, ва дугъхъан жара чаин али вазифийр тамам апӀуз шулдар.

Эгер ухъу духтрарикан, медицинайин игътияжар гъуркӀуваликан улхуруш, думу тереф ихъ дагъустанлуйирири варитланна заанди дебккнайиб ву. Духтрарин кюмек, дармнар уву хадж-туриз туву пулин къиматнаъ учӀвра. Гъятта Африкайиан, Европайиан вуйи гъяжйири ихъ духтрарихъна илтиклну шулу.

Эгер сар касдиз, чан уьзриз дилигну дидикнайи дармнар ади вуш, дугъу дурар, чан вари гъяж ккудубкӀайиз гъуркӀуруси, чахъди дидисну ккунду. Думутланна гъайри, эгер жвуван уьзра-рин духтрарихъан вуйи кагъаз хъади гъабхъиш, хъанара ужу ву.

– Дестейин руковидетел фицдар лишнарийинди ктагъурчва?

Агъмад-гъяжи: Сабни нубатнаъ, думу кас илим аьгъюру духъну ккунду. Гъацира инсанарихъди гаф-чӀал гъабхуз шлур, жавабарвал кайир, сабурлур.

Мугъяммад-гъяжи: «Равза-Тур» компанияйи гъарсар руковидетелин анкетирование апӀури шулча. Гъяж ккудубкӀалан къяляхъ гъяжйирихъна дестийири руковидетеларин ччваррара кади анкетийр тувурча ва душвак кайи суалариз жаваб тувуб ккун апӀурча. Гъадушваъ гъабхъи натижайиинди руковидетелиз къимат тувурча. Эгер гъяжйири дугъаз ужуб къимат тувнаш, учура дугъаз ужуб къимат дивурча, хъайисанра гъяждиз гъягъюз мумкинвал тувурча. Хъа фужсана лайикъ дарш, дугъхъан жара шулча.

Сюгъбатнан аьхиригъ Агъмад-гъяжийи и Мугъяммад-гъяжийи вари гъяжйириз ужувлар ккун гъапӀну ва дурари апӀру дюьийир, ибадат Аллагу Тааьлайикан къабул апӀуб ккун гъапӀну.

– Лайикъ вуйиси гъяж тамам гъапӀу кас бабкан духънайирси гунгъарихъан марциди шулу, – гъапну Мугъяммад-гъяжийи.

Шамиль Аьбулаев

Шейх Мугъяммад ар-Ругужу

1 « Саб вахтна гъудгнин улихъна ликариин шаламар али сар кас гъюру, дугъу чан ликариин алидар илдитну гъудгник кучъру. Думу гъудгник кмиди ВарситI гъулан агъалийи дугъан шаламар жин апъру. «Шли гъадагъунчва йиз ликариин алахърудар?», - гъерхру му касди гъудгнин къяляхъ. «Узу гъадагъунза», - жаваб туву му касди. «Гъаз гъадагъунва?», - гъерхру дугъу. «Уву узуз йиз ватандиз къяляхъ хътакуз кюмек дапъну ккунду», - гъапну ВарситI жвуву. «Ихъ къюбридарин арайи увхъан му сир убхъюз шулуш, узу увуз кюмек апъурза», - гъапну думу касди. Дурар шагърин гъирагъдиз удучъру, ва шейх Мугъяммадди жвюгъ жвуваз къру: «Элеъ йиз къял'ин ва юлчюкъ яв улар». Саб гъелилан, арцц улар, къру. Фу лигурва, жвюгъ кас чпин гъулан багахъ гъирагъдихъ хъади шул. Жвюгъ жвуву, шейх Мугъяммад кечмиш гъахъиган, гъадгъан саламдиз гъафири му гъядиса ашкар апъру.

2. Сад йигъан жвюгъарин ВарситI гъулан къюр кас чпин ляхин-кар ади Ругужна гъюру. Саб вахтна чпин ляхнар тамам хъпан къяляхъ сарнур жвюгъ касди гимихъ Ругуж жямаятдиз къру: «Шейх Мугъяммад гъар жвуми йигъан ич мистаъ гъудгниъ шулу». «Шейх Мугъяммад даима ич мистаъ айир, ичв мистаъ фици хъиди?», - къру ругуж жвуву. Ари гъаци вуш, ухъу гъамци апъидихъа. Сар визир учкан жвуми йигъан ичв мистаъ хъиди, ва сар ичвдарикан ич мистаъ. Му ляхни му месэлайин аъгъвалат баян апъиди, - къру жвюгъ жвуву. Нубатнан жвуми убшбан къяляхъ фу лигурва, шейх Мугъяммад жвюгъ мистаъ а къри, жвюгъна гъуши ругужлари тасдикъ апъру.

Ругуж гъулаъ гъахъи алимарикан яркъу мялуматар – хабрар аъгъю ксар имдар, дурариз мялум вуйи хабрарининди, сарпи алим чпин гъулаъ имамвал чан уьмрин аъхириз апъури гъахъир ву къра – малла Аъли, малла Гъалимбай халу, дугъан къяляхъ гъадгъан бай Зейд ибн Гъалимбай, хъа малла Аслан, дугъан къяляхъ Гъажи. Малла Аълибегу имамвал гъапъундар, амма дугъу даима медресейи дарсар туври гъахъну. Му ктударин улихъ Ругуж алим Ражаб гъахъну.

Мист гъижрайининди 1274-пи йисан биналамиш гъапъуб ву, Великент гъулан касдин пулин дакъатарихъди, хъа устийир чпин гъула ксар.

Мялумат тувдар: Абдурагъимов Абдурагъим Гъамидович – имам.

Гъибикъур Уртларин Ханмугъяммаддин бай Абдул Мутталиб-гъажи Гъазрати Аълиев

Намус убхъюри, жвув йикъувал

Суал: Эгер дишагълийи, чан намус убхъюри, чав учв гъакъиш, гунагъ айин?

Жаваб: Гъамд ибшири Аллагъдиз ﷻ, салат ва салам Пайгъамбаринна ﷺ, Дугъан хизандиина ва астгъабариина.

1) Жвуву жвув йикъувал ахъю гунгъарикан саб ву. Аллагъу Тааълайи гирами Къур'андиъ дупна (мяна): «Жвуву жвув кечмиш мапъанай, гъаз гъапиш Аллагъу Тааъла учвухъна рягъимлур ву» (сура «ан-Ниса», 29-пи аят).

Жвув жвув йивну йикъувал жара кас йикъувалтан ахъю гунагъ ву, къру гафнан алимарин арайи сабвал а. Эгер дугъу, думу ляхин хай шлуб ву, къри гъапънуш, гъаргандиз жегъеннемдиъ хъиди. Пайгъамбарин ﷺ гъядисдиъ дупна: «Фуж гъарзарилан урсну гъакъиш, думу жегъеннемдизди урсди, шли агъу дубхъну учв кечмиш гъапъиш, хилиъ агъу ади гъарган жегъеннемдиъ ургури гъузди. Шли учв яракъдихъди гъакъиш, жегъеннемдин цигъ гъарган учв гъаддихъди йикъури хъиди» (Бухари).

2) Чан намус убхъбан бадали, мусурман дишагълийи фицдар вушра себебар ишлетмиш дапъну ккунду. Къур'андиъ дупна (мяна): «...» жвуву жвув йикъувалихъна магъаанай (сура «аль-Бакъара», 195-пи аят).

Дицириз ахъсивал дапъну ккунду, чърувал апъурайи кас йикъувалихъна гъюрушра. Дициб чъру ляхин апъру касдихъди Аллагъу Тааълара гъаци хъиди.

Эгер дишагълийи чан намус пуч апъуз ккунди айи касдиз ахъсивал дапъну, думу гъакъиш, думу дишагълийиз саб жюрейин я журум, я гунагъ адар, хъа зулумкар Ахиратдиъ жегъеннемдиъ хъиди. Пайгъамбарин ﷺ гъядисдиъ дупна: «Я Пайгъамбар ﷺ, эгер узухъна тлафал, гъафиш, узу фу дапъну ккунду?» Пайгъамбари ﷺ жаваб тувну: «Дугъаз яв мал-мутму му-

туван». «Эгер думу узухъди кчихури гъахъиш?», - гъерхру думу касди. «Увур гъаци апъин», - гъапи Пайгъамбари ﷺ. «Эгер дугъу узу гъакъиш», - гъерхру дугъу. Пайгъамбари ﷺ жаваб туву: «Думуган шагъид хъидива». «Эгер узу думу йивну гъакъиш», - гъерхру думу касди. Пайгъамбари ﷺ гъапи: «Думу кас жегъеннемдиъ хъиди» (Муслим).

3) Никягъ адарди гужнининди дишагълийихъди зинавал гъапъиш, дицир дишагълийиз аъзаб адар, къру гафнан алимарин сабвал а. Гъаз гъапиш Пайгъамбарин ﷺ гъядисдиъ дупна: «Аллагъу Тааълайи йиз умматди къваълан дубшну, гъалатI духъну ва гужнининди апъуз гъити гунгъарин аъфв апъуру» (Ибн Мажа).

Жара гъядисдиъ дупнаки, Пайгъамбарин ﷺ вахтари сар дишагълийиз гужнининди зина апъуз гъитну ва Пайгъамбари ﷺ думу дишагълийиз жаза тувундар».

Натижа:

Мусурман дишагълийи, я чахъди гужнининди зинавал апъайиз улихъна, ясана дидин къяляхъ жвуву жвув дукъну ккундар. Тмуну терефнаан, думу Аллагъу Тааълайи улупнайи къадар ву къри, сикиндира дусну ккундар. Чахъан шлуб вари апъури, думу ляхниз ахъси духъну ккунду – чан къувватнининди, аъмалдарвалиинди, Аллагъу Тааълайикан ккун апъури, Аллагъу Тааълайи аъзаб тувдивуз къри, гучI ккапъри.

4) Гъит думу аъйибнахъан марцц духъну ккунду къру фикрарихъан ярхла ишири, гъаз гъапиш дугъин я аъйиб, ясана гунагъ алдар, хъа жвужву жвув йикъувал ахъю гунагъ ву.

Гъит Аллагъу Тааълайи мусурман касдин намус пуч апъуру ксар ярхла апъри.

Мусурман дарударин накъваригъ мусурмнар фаркъат апъувал

Саспи ихъ мусурман гъардшари, Урусиятдиъ айиган кечмиш гъахъи ихъ мусурмнар къафирарин накъваригъ фаркъат апъуз ихтияр айин, къри, суалар туври шулу. Гъазира мусурман дару ксар мусурмнарин накъваригъ фаркъат апъуваликанра гъерхру. Му суалар гъаму макъалайиъ яркъуди ачмиш апъидихъа.

Мусурмнар мусурман дарударин накъваригъ фаркъат апъуз хай шулдар, къра вари алимари. Башир Ибн Муъбиддихъан вуйи гъядисдиъ дупна: «Саб ражари Пайгъамбарихъди мусурман дарударин накъварин багъхъантина гъагъюрайча. Пайгъамбари ﷺ гъапну:

لقد سبق هؤلاء خيراً كثيراً

«Дугъриданна, мурар гизаф ниъматар дарди гъузну (яни Ислам къабул апъуз хъуркъундар, гъаддихъди ужувларихъ мягърум гъахъну)». Дугъу му гафар шу-буб ражари текрар гъапъну. Хъасин Пайгъамбари ﷺ, мусурмнарин

накъварихъанмина гъагъруган, гъапну:

لقد أدرك هؤلاء خيراً كثيراً

«Дугъриданна, мурариз ахъю ужувлар гъахъну» (Абу Давуд «ас-Сунан» китабдиъ).

Пайгъамбарин ﷺ, юкъби халифарин вахтари мусурмнар къафирарихъди, ясана къафирар мусурмнарин накъваригъ фаркъат апъувал ади гъабхъундар. Му суалнан гъакънаан вари алимарин гаф саб ву. Му гъядисди улупураки, мусурмнарин ва мусурман дарударин накъвар, яни дурар фаркъат апъу йишвар жа-жаради гъахъну.

Дурар саб накъваригъ фаркъат апъуз хай шулдар, гъаз гъапиш дициб «гъуншивали» мусурман дарудариз накъвдиъ тувру аъзабнакан, дурарин гъарйирикан, цидкан мусурмнарин рюгъариз зарар тувру.

Аль-Манавийи дупна: «Дугъриданна, кечмиш духънайириз чан багахъ фаркъат дапънайириз тувру аъзабнакан зарар а» («Файз-уль-

Къадир»).

Гъаму зиихъ дупнайи Пайгъамбарин ﷺ ва адлу алимарин гафаринан гъаври

шулуки, мусурман кас мусурман дарударин накъваригъ фаркъат апъуз хай шулдар.

Фарз гьудгниз ахью фикир тув

ГЪУДГАН БАТИЛ АПІРУ ВА ГЪУДГНИЪ КАРАГЪАТ ВУЙИ ЛЯХНАРИКАН

Гьарсар мусурман касдиз Аллагу Тааьлайи ухьуз фарз дапнайи ляхнарикани дикъатнаан абгъяди ккунду. Суткаийъ хьуб гьудган апуб Аллагу Тааьлайи гьарсар мусурман касдиин иливнайи фарз ву. Гьаци вуйиган ухьуз, фу сеbeb дубхьну гьудган батил шулуш, абгъяди ккунду.

Гьудган батил апру ляхнар:

1. Жвуваз абгъядира гьудгник гафар апуб. Гьудган члур шулу, эгер фициб-вушра кьуб гьарф, ясана мяна айи саб гьарф гьапиш, гьятта гьудган апурайириз гафар апуз гуж гьапишура. Эгер уч гьудгник кайиб кьваьлан дубшну, саб бици калам гаф гьапиш, ясана гьудгник гафар апуб гьарам вуйиб абгъядарди гьабхьиш, ясана инсан гьаци тазаци диндиз дуфнайир гьабхьиш, дидин абфв апуру.

2. Гьудгник гизаф ражари аьлава гьаркатар апуб. Мисалназ, эгер абгъядира гьудгнийъ артухъ рукуь, ясана жара рукнар гьапиш, гьудган батил шулу. Ясана хьади-хьади шубуб гьаркат гьапиш, мисалназ, шубуб лик алдабгьиш, ясана гьудгник ергури гьабхьиш. Му ляхнар абгъяди гьапишра, кьваьлан дубшну гьапишра, гьудган батил шулу. Зарар шулдар, эгер бици гьаркатар, мисалназ, тубар ришвуб, гизаф вушра, текрар гьапиш.

3. Улхьан, кьалхьан фука удубчвну, гьудган батил хьуб.

4. Эгер ккуртгарик, ясана жандик нежес кубкиш, эгер палатдин канчлар нежесдик куркйри гьабхьиш, гьудган батил шулу. Ва гьацира, мисалназ, сар касди тлурин хлиъ дибисну, хьа клак нежесдик кубкйри гьудган апураш, дициб гьудган батил шулу. Гьудгниз зарар шулдар, гьудган апру вахтна рукуьдиъ, ясана жара рукнариъ, эгер нежес жвувак кудрубкйри, багахъ хьади вуш.

5. Авьрат ачмиш хьуб. Жиларин авьрат хутгнахьан кьамкьарихьна ккебквивал ву. Дишагълийин авьрат гьудгник ва гьацира жара инсанар хьайи йишвахъ вари жандак гьисаб шулу, машна хилларин гагьар ктарди. Авьрат ккебкруб гьациб дубхьну ккундуки, жандин литьдин ранг дярэбкьрусиб.

6. Ният дигиш апуб. Гьудгнин вахтна ният, гьудган дебккидиза клури, ясана думу фтихьди-вуш тялуьк дарапуб. Мисалназ, эгер саб фука гьабхьиш, гьудган дебккидиза, ясана члур апидиза, клуруш, гьудган батил шулу.

7. Кьиблайихьан гьидицуб. Кьиблайихьан жара терефназ гьидицуб хай шулу, анжах салату хавф (дяддин вахтна апру гьудган) апуруган.

8. Ипуб, убхьуб. Хьа эгер, кьваьлан дубшну, сациб гьипиш, ясана гьарам вуйиб абгъядарди гьабхьиш, гьудган батил шулдар.

9. Ислам диндиан удучвуб.

Гьудгник ракааттар

Фарз гьудгнарин ракааттар йициургуб ву, дурариъ йициургуб рукуь, сумчлуна юкьуб сужда а. Ва урчлурна юкьуб такбирра а. Урчлурна аттагъият, дурарикан хьуб фарз вуйидар. Йициуб салам, варжна хьуцлурна шубуб тасбигъ. Вари гьудгнарин айи рукнар кьудваржна сумчлурна юкьуб рукну ву. Гьачиндин гьудгнийъ сумчлур рукну, лавландин - ягъчлурна кьуб рукну. Ва юкьуб ракаатнан гьудгнаринъ - хьуцлурна юкьуб рукну.

Гьудгник макругъ вуйи ляхнар

Гьудгник карагъат вуйи гьаракатарик кахъра: маш минди-тинди илбицуб ва гьацира заваризди лигуб. Гьажат адарди ушвнин хил иливуб. Саб ликрин дугъужвуб, саб лик саблан улихъ дивуб, чиб-чпик карсну дивуб. Чат ктучлур ккунди гьудган апуб. Рукуьдиъ клул ис апуб. Шубубпи ва юкьубпи ракааттаринъ «Фатигъийин» кьалхъ сура урхуб, амма сабпи кьубпи ракааттаринъ хьуркьундарш, шубубпи ва юкьубпи ракааттаринъ урхуру. Сабпи аттагъият, душваъ дюаъ урхури, ярхи апуб макругъ ву. Макругъ ву кьубпи аттагъиятдиъ дюаъ дурубхди гьитуб. Имамдихьди сабси гьаракатар апуб. Явашди урхру йишвахъ ягъалди урхуб, хьа ягъалди урхру йишвахъ явашди урхуб.

Гьудган апуз карагъат вуйи йишвар: члурхяр хьайи чиркин йишв, малар урккру йишв, килисайиъ, синогоайиъ, накъвдиин, баняийиъ, девийир аьру йишвахъ, сурат кайи ккуртгаринин.

Умар ибн Абдулаьзиздин нивки

Абу Гьазим аль Файданийи (адлу табинин аьлим, Ибн Аббасдин ва Ибн Умарин вахтна бабкан гьабхьир) гьапну: «Ибн Умар халиф гьабхьиган, узу дугъахьна гьафунза. Думу узухьинди гьилиган, дугъаз узу абгъю гьабхьну, хьа узуз думу абгъю гьабхьундаруз. Дугъу гьапну: «Йиз багахъ дус». Узу дусза ва дугъхьан гьерхза: - Уву вуна мусурмнарин ахьюр? - Ав, жаваб туву дугъу. Узу гьерхза: «Мадина шагъриъ уву ич амир дайнахъ? Яв палат марциб вуйи, маш уткан, увуз ици хураг, луклар айвуз. Уву мусурмнарин ахьюр гьабхьиган, фти уву дигиш гьапну?»

Умар ибн Абдулаьзизди, ишури, гьапну: «Я Абу Гьазим, эгер узу сациб вахтналан накъвдиъ гьаркьиш, йиз деебцинайи мелз гьабкьиш, йиз жандин айтил мялхьяр гьаркьиш, фу пидива? Уву хьанара ижмиди тягъна кипуйва? Уву узуз Мединаийи ктибту гьядис кьваин апин». Узу гьапица: «Я муьминарин ахьюр! Узуз гьеебхьунуз Абу Гурайрайи хьтаурайи Пайгамбарин ﷺ гафар: «Дугъриданра, ичв улихъ лап читин манигъвалар хьа, дурар гьалиб апуз анжагъ ккуру касдиьантан даршул» («Канзуль-уммалъ», 6/16). Умар гизаф вахтна гьишну, хьасин узуз гьапну: «Я Абу Гьазим! Узу ккуру духьну ккундаринхьа, му манигъваларинин гьалиб хьпан бадали, Гьиямат йигъан азад хьуз умуд кади хьпан бадали?! Узу му ляхниан, яни узу муьминарин ахьюр хьпаан, жегъеннемдихьан азад дапнайидарикан шул клури, хиял дариз». Хьасин Умар ибн Абдулаьзиз нивклиз гьушну ва инсанари гафар апуз хьюгъну. Узу инсанариз гьапунза: «Гизаф гафар мапланай, дугъриданра, Умар ибн Абдулаьзиз йишвну ибадатдиъ гьабхьну, гьамус нивклиз гьушну». Гьамдин кьалхъ Умарин жандиз ижми амкь утубчвну, хьасин думу ягъалди ишуз хьюгъю, хьа дугъу инчл улупну. Думу нивкльан уягъ гьабхьиган, узу дугъаз гьапунза: «Я амируль муьминин! Узуз аьламатнан ляхнар гьаркьюнуз: уву ишуйва ва аьлхьуйва». Думуган Умарин гьапну: «Я Абу Гьазим! Узу нивклиз гьушган, Гьиямат йигъ улубкьну, вари инсанар уч духьну, гьаркьюнуз. Гьадму вахтна сес гьабхьи: «Абдуллагъ ибн Усман Абуабакр ас-Сиддикъ наши?» Абуабакри

жаваб туву, ва думу малаикари Агъайин улихъ дерккн. Дугъхьан гьисабсуал гьапну, ва думу азад гьабхьну. Хьасин думу арччул терефназди дерккн, Умар асгъабдиз дих гьапну. Малаикари думура Агъайин улихъ деркку. Дугъхьанра гьисабсуал гьапну, ва думура азад гьабхьну. Хьасин Усман асгъабдиз дих гьапну, ва дугъхьанра пчлу гьисабсуал дапну, думу женнетдиз гьау. Хьасин Аьли ибн Абу Талибдихьан гьисабсуал гьадабгъну, думура женнетдизди гьау. Гьамци узухьна нубат гьафиган, узуз гьапнуш абгъдайуз. Хьасин инсанар гьюз хьюгъю. Дурарикан фу гьабхьнуш узуз абгъдаруз. Гьамдин кьалхъ гьапну: «Нашди Умар ибн Абдулаьзиз?» Думуган йиз жандилан амкь гьабгъюз хьюгъю ва узхьан гьарсаб ляхнихьан, гьарсаб узу адабгъу гьюкмихьан гьерху. Гьамрарин кьалхъ Аллагу Тааьлайи узуз абфв гьапну. Хьасин узу хьади саб дабхьнайи майтин багъангина гьагъюрйиган, малаикарихьан гьерхза: «Фуж ву му?». Дурари гьапну: «Эгер уву дугъахьди гафар гьапиш, дугъу уву жаваб тувди». Узу дугъак ликдихьди кучза, ва дугъу, клул за дапну, улар ачмиш гьапну. «Фуж вува?», - гьерхза дугъхьан. Ва дугъура узхьан, хьа уву фуж вува, клури гьерху. «Умар ибн Абдулаьзиз», клури, жаваб тувза. Дугъу гьерху: «Фу гьапну увкан Аллагу Тааьлайи?» Узу жаваб тувза: «Аллагу Тааьлайи узуз рягъим гьапну ва Чав абфв гьапну юкьби халифарикан гьапуб узканра гьапну. Хьа имбударикан фу гьапнуш, узуз абгъдаруз». Дугъу гьапну: «Мубарак ибшри. Уву чалишмиш шулайиб увуз гьубкьну». «Хьа уву фуж вува?», - гьерхза узу. Дугъу жаваб туву: «Узу Гьажавуза, узу Аллагу Тааьлайин багахъ дугъужвунза ва Дугъан аьзаб гьагъиб вуйиб гьаври гьабхьунза. Узу гьаклну гьадмукьан ражари, фукаан узу имбудар гьийихнуш. Гьамус узу Аллагу Тааьлайин улихъ, Аллагу ﷺ сар ву клури, хьугъдариз фу шулуш ккилигураза – женнет дарш жегъеннем». Абу Гьазимди гьапну: «Гьаму нивкльан кьалхъ Умар ибн Абдулаьзизди, «ла илагъа иллаллагъ» гьапир жегъеннемдиъ хьиди клури, заткьан клурдарза, клури, Аллагу Тааьлайиз гаф тувну.

Муьгаммад Муслимов

Дагестанский гуманитарный институт объявляет набор на 2015—2016 учебный год по следующим направлениям:

48.03.01 «Теология»

Квалификация: бакалавр теологии
Профиль: культура Ислама
Срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.
Перечень вступительных испытаний: история, русский язык, обществознание.
Перспективы выпускника: работа в образовательных учреждениях различного уровня, научно-исследовательских и госучреждениях, органах безопасности, религиозных организациях, структурах по паломничеству и др.

48.04.01 «Теология»

Квалификация: магистр теологии
Профиль: исламская теология
Форма и срок обучения: 2 года (принимаются лица с высшим гуманитарным образованием)
Перечень вступительных испытаний: теология
Перспективы выпускника: работа в образовательных учреждениях различного уровня, научно-исследовательских и госучреждениях, органах безопасности, религиозных организациях, структурах по паломничеству и др.

45.03.02 «Лингвистика»

Квалификация: бакалавр лингвистики
Профиль: теория и методика преподавания иностранных языков (арабский, английский)

Форма и срок обучения: очно – 4 года.

Перечень вступительных испытаний: иностранный язык, русский язык, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в образовательных учреждениях различного уровня, научно-исследовательских и госучреждениях, международных

Перечень вступительных испытаний: русский язык, математика, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в учетно-аналитической, аудиторской, административно-управленческой, внешнеэкономической сферах и др.

38.03.05 «Бизнес-информатика»

Квалификация: бакалавр бизнес-информатики

Профиль: электронный бизнес

Срок обучения: очно – 4 года

Перечень вступительных испытаний: русский язык, математика, обществознание.
Перспективы выпускника: работа в сфере бизнеса и финансов с применением инфокоммуникационных технологий, маркетинга, логистики, исследовательских учреждениях по бизнесу и информатике.

50.03.01 «Искусства и гуманитарные науки»

Квалификация: бакалавр искусств и гуманитарных наук

Профиль: международные отношения, политические науки и права человека

Срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

Перечень вступительных испытаний: русский язык, история, творческий конкурс.

Перспективы выпускника: работа в области международных отношений, политических наук и прав человека, межкультурных коммуникаций и бизнеса.

МЫ ПРИНИМАЕМ:

лиц, имеющих: высшее образование; среднее профессиональное образование; окончивших образовательное учреждение

организациях в качестве переводчиков и др.

42.03.02 «Журналистика»

Квалификация: бакалавр журналистики

Профиль: журналистика

Форма и срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

Перечень вступительных испытаний: литература, русский язык, обществознание.

Перспективы выпускника: работа в средствах массовой информации – газетах, журналах, на телевидении и радио, в исламских СМИ и др.

38.03.01 «Экономика»

Квалификация: бакалавр экономики

Профиль: бухгалтерский учет, анализ и аудит.

Срок обучения: очно – 4 года, заочно – 5 лет.

до 2009 г., – на основании вступительных испытаний, проводимых вузом.

Все остальные категории граждан – на основании результатов ЕГЭ.

НЕОБХОДИМЫЕ ДОКУМЕНТЫ:

1. документ об образовании или его нотариально заверенная копия,
2. свидетельство ЕГЭ,
3. паспорт,
4. цветное фото (3x4) – 8 штук.

Прием документов: с 10 июня по 29 августа.

АДРЕС ПРИЁМНОЙ КОМИССИИ:

г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136 (рядом с Центральной джума-мечетью).

Тел. 94-00-60, 8 964 009 00 47

<http://daggum.ru>

«ГУМАНИТАРНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ»

Знание без нравственной основы — ничего не значит.

Л. Н. Толстой

Уважаемые абитуриенты!

Гуманитарно-педагогический колледж объявляет набор на 2015-2016 учебный год. ПОУ «Гуманитарно-педагогический колледж» осуществляет подготовку специалистов со средним профессиональным образованием для общеобразовательных школ, предприятий, организаций и учреждений.

Особенности колледжа

- раздельное обучение юношей и девушек;
- преподавание основ и культуры религии;
- высокий уровень воспитательной работы;
- адаптация программ к уровню знаний студентов;
- исключение коррупции, объективная оценка знаний.

Специальности

Преподавание в начальных классах

Квалификация выпускника: Учитель начальных классов. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 3 г. 10 мес., 11 кл. – 2 г. 10 мес., по заочной форме: 11 кл. – 2 г. 10 мес.

Экономика и бухгалтерский учет

Квалификация выпускника: Бухгалтер. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 2 г. 10 мес., 11 кл. – 1 г. 10 мес.

Дизайн (по отраслям)

Квалификация выпускника: Дизайнер. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 3 г. 10 мес., 11 кл. – 2 г. 10 мес.

Социальная работа

Квалификация выпускника: Специалист по социальной работе. Срок обучения по очной форме: на базе 9 кл. – 3 г. 10 мес., 11 кл. – 2 г. 10 мес.

Документы и сроки приема

- документ об образовании или его копия, заверенная нотариусом;
- копия паспорта (свидетельство о рождении);
- 8 фотографий размером 3x4;
- медицинская справка формы 086у.

Прием документов

На очное отделение – с 10 июня по 20 июля.

На заочное отделение – с 10 июня по 30 сентября.

Адрес приемной комиссии:

РД, г. Махачкала, ул. А. Султана, 10-й км; ул. Дахадаева, 136.

Контакты:

Тел: 51-88-33, 8-988-784-51-56

gpkdag@mail.ru

www.gpkdag.rf

www.gpkdag.com

Лицензия 05Л01 № 0000748 рег. № 6453 от 22.08.2012 г.

Свидетельство о гос. аккредитации № 000350 № 4708 от 08.07.2010 г. до 08.07.2015 г.

ЧПОУ «Медицинский колледж имени Башларова»

Лицензия Министерства образования и науки РД - рег. № 7448 от 17 июля 2014 г. (приложение к лицензии № 1 приказ № 3156 от 17 июля 2014г.)

Свидетельство о государственной аккредитации рег. № 5919 от 25 июля 2014 г.

Медицинский колледж им. Башларова объявляет прием абитуриентов на 2015-2016 учебный год по следующим специальностям:

31.02.01 «Лечебное дело»

Квалификация - Фельдшер
Форма обучения - очная
Нормативный срок обучения - 3 года 10 мес. на базе среднего общего образования - 11 кл.

34.02.01 «Сестринское дело»

Квалификация - Медицинская сестра/Медицинский брат
Форма обучения - очная
Нормативный срок обучения - 2 года 10 мес. на базе среднего общего образования - 11 кл.

Нормативный срок обучения - 3 года 10 мес. на базе основного общего образования - 9 кл.

31.02.02 «Акушерское дело»

Квалификация - Акушер/акушерка
Форма обучения - очная

Нормативный срок обучения - 2 года 10 мес. на базе среднего общего образования - 11 кл.

31.02.05 «Стоматология ортопедическая»

Квалификация - Зубной техник
Форма обучения - очная
Нормативный срок обучения - 2 года 10 мес. на базе среднего общего образования - 11 кл.

Документы и сроки приема

1. Документ об образовании или его копия, заверенная нотариусом;
2. Копия паспорта (свидетельство о рождении);
3. 8 фотографий размером 3x4 см;
4. медицинская справка, сертификат о прививках.

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ

С 10 ИЮНЯ ПО 25 АВГУСТА

Адреса приемной комиссии Колледжа:

г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136 (рядом с Джума-мечетью, магазин Рисалат

4 этаж);

Тел: 8-989-445-97-14; 8-988-781-36-13

Web-Сайт: bashlarov.ru

e-mail: med-kolledj@bk.ru

– Узу шубубан швувахь гьахьир вуза. Йиз сарпи жилир, авария дубхьну, кечмиш гьахьну, кьюрпирхьди, жорбежор себебар арайиз дуфну, жара гьахьунча. Хьа шубурпир, гьазан-жариз гьушган, кечмиш гьахьну. Гьаму шубур жилириккан узу фунурихьди ахиратди хьиди?

– Табаранийхьан вуйи гьядисди дупна, Пайгь-амбарихьан гьерхну: «Я Аллагьди гьаьнайир, эгер дишагьли кьуб, шубуб ясана юкьуб ражари швуваз гьушнуш, ва, ахиратдиз гьушган, думура дугьан жиларра женнетди гьахьиш, думу фунурихьди хьиди?». Пайгьамбари гьаьпну: «Дугьаз дурарикан сар ктагьуз мумкинвал тувди. Дугьу хасиятнан варитган ужур ктагьиди ва пиди: «Я Аллагь, му кас дюн'айиь ужуб хасиятнанур вуйи, узу мугьаз швушвди тув» («Фатаваль Гьядисия», 91 маш).

– Эгер йигьандин вахтна гьудган аплуз мумкинвал шуладарш, хьаьхьган вари гьудгнар сатиди аплуз хай шулин?

– Гьудган чан вахтна дарапди улихь ясана кьаляхь аплуруш аьхю гунагь ву. Гьеле урхурайи йишваь ва аплурайи ляхнигь гьудган аплуз сакьодар дакьикьйир агувал читин ляхин дар. Гьадму гьудгнарин гьаьнаан инсандихьан Гьияматдин йигьан варитган асас ляхнариканси гьерхди. Пайгьамбари гьаьпну: «Чан вахтна гьаплу гьудган ужувлан ляхнарикан варитган заануб ву». Гьудган ккадапну, думу жара вахтназ сатиди гьудган аплуз гьибтвалихьанра учвхьан ичв гунагь ктипуз хьибдарчвухьан, ва думу савабназ ва чан вахтнинди гьаплу гьудгнин лайикьлувализ барабар хьибдар.

– Гьудган апбахьди гунгьарин аьфв аплуин?

– Ав, гьудгни мусурман кас бици гунгьарихьан марцц аплуру, амма аьхю гунгьарихьан – зина аплувал, сар кас йиклувал, тилисим (колдовство) ва гь.ж. - марцц аплурдар. Пайгьамбари гьаьпну: «Дугьриданна, хьуб фарз гьудгни, шту чиркшин фици марцц аплуруш, гьаци гунгьарра марцц аплуру» («Фатава аль Гьядисия»).

– Жилирихьди гьожатар аплуз ихтияр айин?

– Хьа жилирихьди гьожатар дапну гьаз вуяв ва дидкан фу мян-фьяьт а? Пайгьамбари гьаьпну: «Мудюн'я циб вахтназ тувнайиб ву, хьа му дюн'айиан адабгьуз шлударикан варитган ужуб гьаькьлу хпир ву» (Муслим). Хьа варитган ужур хпир фуж ву клуру суалназ, Пайгьамбари гьамци жаваб тувну: «Жилир лигруган, думу шад аплуру, дугьу фукла аплин гьаьпиган аплуру, ва эгер чаь, ясана мал-мутмуйиь фукла кьабудди дарш, жилириз кьаршуди

удудучлвур» (Агьмад). Гьаци вуйиган, чи, жилирихьди мяслаьт аплуз ва варитган ужур хпир хьуз чалишмиш йихь. Гьамциб саб дерин мяналу гафарин ибара а: «Гьожатариинди ахмакьвал артухь шул». Фукьан гизаф уву жилирихьди гьожатар аплури гьахьиш, гьадмукьадар фикир дарапди ахмакь ляхнар арайиз удучвиди ва жилирихьди айи аьлакьйир хьанара члур апиди. Читинвалар вари хизанариь шулу, амма сабур дапну ккунду. Гьожатарихьан ярхла йихьай, гьожатари ужувлахьна хьаидар.

– Йиз 8 йис тамам гьабхьиган, абйир-бавар жара гьахьнийиз, ва узу адашихьди гьузунза. Саб вахт убшалан кьаляхь, йиз адаши жара дишагьли швушвди гьадагьну, ва думу дишагьлийинра улихь учв швувахь гьахьи жилириккан риш а. Узуз думу риш кьабул гьахьунзуз, яни йиз адашин хпирин риш. Думу швушвди гьадагьуз ккундузуз. Амма гьамциб суал арайиз дуфна: Шариатдинди думу риш узхьан швушвди гьадагьуз шулин?

– Исламдин фикьгьдин «Канзу Рагьбин» китабди дупна, эгер абйир-баварин ккундушу никягьяриккан веледар аш, месэла, жилирин – бай, хьа хпирин – риш, дурарин веледар чпи-чпиз багахьлудар шулдар ва дурариз никягь аплузра ихтияр а.

– Садакьа, ясана закят кьафирариз тувуз хай шулин?

– Мусурман дарудариз садакьа тувуз шулу. Хьа закятдин гьаьнаан клуруш, думу анжагь мусурман ксариз тувру, гьаз гьаьпиш мусурмарихьан гьадабгьруб гьаддиь мюгьтаж'вал айи мусурмарихьна кьаляхь аплуз вуйиб ву («Тугьфат уль-мюгьтаж»).

– Жилириз чан хпирихьди жьямаьт-гьудган аплуз хай шулин?

– Жилирина хпир сатиди гьудган аплуб гизаф фазилатнан ляхин ву. Фицики дурари жьямаьт-гьудган аплура, хьа жьямаьт-гьудгнин са-сарди гьаплу гьудгнинтан 27 ражари артухь саваб шулу. Гьаци вуйиган, эгер мистаз жьямаьт-гьудгниз гьаьгьюз шулдарш, хулаь жьямаьт-гьудган апинай.

– Эгер гьаьлал-сафариь айиган, гьудган бегьемди аплуз шулуш, фу ужу ву: гьудгнар жикьи ва сатли аплуб, ясана бегьемди аплуб?

– Гьудган жикьи апбан бадали, рякьюн манзил 84 км артухь дубхьну ккунду. Хьа эгер рякь 138 км артухь вуш, гьудган бегьемди аплубган, жикьи ва сатли аплуб ужу ву («Фатгьуль Муин»).

– Гьюрматлу редакция, гьаму диндин газат себеб дубхьну, йиз вари хизан гьудгнар аплуз, чпин али фарзар тамам аплуз хьюгьну. Аьхю вуйи чухсагьул учвуз! Гьит Аллагь кюмек ишричвуз! Учвухьна саб тгалаб айиз, шлубкьан артухьси дишагьлийириз вуйи макьалйир тувайчва.

– Чухсагьул учвузра учу аплурайи ляхниз мициб кьимат тувбан. Учгь гьарсаб нумрайиз жиларизра, дишагьлийириз ва бицидаризра кади шлустар макьалйир чап аплуз чалишмиш шулача. ИншаАллагь, хьанара артухьдиси думу ляхниз фикир тувдича.

ДАГЕСТАНСКИЙ ИСЛАМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ ШЕЙХА МУХАММАД-АРИФА

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ АБИТУРИЕНТОВ НА ОЧЕРЕДНОЙ УЧЕБНЫЙ ГОД

Обучение предназначено для получения целостных знаний о религии и подготовки специалистов со средним и высшим профессиональным религиозным образованием по направлению «культ исламского вероисповедания» квалификации «священнослужитель исламского культа»

ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ОБУЧЕНИЯ:

- ✓ в Дагестанском исламском университете – 5 лет;
- ✓ в Медресе – 3 года.

ДОКУМЕНТЫ НЕОБХОДИМЫЕ ДЛЯ ПОСТУПЛЕНИЯ:

- ✓ нотариальная копия аттестата или диплома;
- ✓ копия паспорта – 2 шт.;
- ✓ фотокарточки размером 3x4 в количестве пяти штук;
- ✓ медицинская справка Ф 086;
- ✓ прививочный сертификат Ф 156/у-93;
- ✓ рекомендация от преподавателя религиозного обучения либо от руководителя мечети (имама) расположенной по месту жительства абитуриента.

ПРИЁМ ДОКУМЕНТОВ ЕЖЕДНЕВНО
КРОМЕ ПЯТНИЦЫ
С 9.00 ДО 17.00
ПЕРЕРЫВ С 12.00 ДО 13.00

г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136

тел.: 8 988 294 56 16

Наш адрес:

– Эгер лавландинна хьитгирхьбандин арайиь кьаза гьудгнар аплуруш ва ният ади гьабхьиш аввабин суннатаризра, думу суннатарин саваб шулин?

– Ибн Гьажарин гафариинди, дици гьаьпну клури, аввабин суннатарин саваб шулдар, хьа жара аьлимари саваб шулу, клура («аль-Гьазрамия»).

Рузнама

Сентябрь

Йиьгь	Гьиринд. Ас-Субгь.	Ригь гьудуб.	Лисундин Аз-зугьр	Гьаркван. Аль-аьср	Лавлан. Аль-Магьриб	Хьитгирхь. Аль-гьишаь
1	03:30	05:12	11:52	15:34	18:27	19:57
2	03:31	05:13	11:51	15:33	18:25	19:55
4	03:34	05:15	11:51	15:31	18:22	19:52
6	03:37	05:17	11:50	15:29	18:18	19:48
8	03:40	05:19	11:49	15:26	18:15	19:45
10	03:43	05:21	11:49	15:24	18:11	19:41
12	03:45	05:23	11:48	15:22	18:08	19:38
14	03:48	05:26	11:47	15:19	18:04	19:34
16	03:51	05:28	11:46	15:17	18:00	19:30
18	03:53	05:30	11:46	15:15	17:57	19:27
20	03:56	05:32	11:45	15:12	17:53	19:23
22	03:58	05:34	11:44	15:10	17:50	19:20
24	04:01	05:37	11:44	15:07	17:46	19:16
26	04:03	05:39	11:43	15:05	17:42	19:12
28	04:06	05:41	11:42	15:02	17:39	19:09
30	04:08	05:43	11:42	15:00	17:35	19:05

Рекомендовано каноническим отделом ДУМД для г. Махачкалы

Гьюрматлу мусурман гьардшар ва чйир!

Нагагь учвуз ихь мусурман диндихьди аьлакьалу вуйи месэлийириккан гьаври адруб гьерхуз ккундуш, ясана «Ассалам» редакцияйиз вуйи суал аш, зенг апинай: 8-960-411-19-53
Учхьан шлубдин, иншаАллагь, учу кюмек апидича ва ичв гьулулугьар тамам аплуз чалишмиш хьидича.